

FEERWERD – JACOBUSKERK

De kerk was oorspronkelijk gewijd aan de apostel Jacobus Maior. Bekend van de bedevaart naar Santiago de Compostela in het noordwesten van Galicië, waar zijn beenderen begraven zouden liggen.

Volgens de overlevering leverde koning Ramiro I van Asturië in 844 bij Clavijo een veldslag tegen de Moren waarbij zijn leger onverwacht hulp kreeg van een geheimzinnige ruiter op een wit paard die de Moren doodde, zodat de slag gewonnen werd. Het lag voor de hand dat de ruiter niemand anders was dan Sint Jacobus (Santiago), die sindsdien in Spanje dan ook de titel Matamoros (Morendoder) draagt. Uit dezelfde tijd stamt ook de strijdkreet 'Santiago y cierra, Espana'. 'Cierra' betekent aanval. Zo werd Sint-Jacob in de loop van de Middeleeuwen tot patroon van Spanje verheven.

De parochie werd al in 1283 vermeld, maar de kerk is ouder. De dikte van de muren en het grote formaat kloostersteen wijzen op een vroegere datum, waarschijnlijk begin 13e eeuw. Met vermoedelijk een recht gesloten koor met topgevel. Maar deze muur is vrij dun, het kan ook zijn dat deze later is opgetrokken. De kerk kent een indeling in drie traveeën met corresponderende vensters in noord- en zuidmuur. De in de 19e eeuw samen met het pleisterwerk aangebrachte lisenen komen niet overeen met deze indeling. Er zijn enkele indicaties dat de kerk overwelfd is geweest: naar buiten wijkende muren als gevolg van spatkrachten en afgekapte muraalbogen. De originele ramen waren hoog geplaatste kleine romaanse ramen. In later tijden zijn deze naar beneden toe vergroot en van houten harnassen voorzien. In de noord- en zuidgevel van de westtravee zaten oude ingangen, nu verdwenen onder een pleisterlaag.

De toren is relatief jong, gebouwd in 1859 als onderdeel van een omvangrijke opknopbeurt. Deze toren is de opvolger van een houten dakruiter. En deze was waarschijnlijk weer de vervanger van een oudere toren waarvan de klok nu in Oostum hangt. Deze klok is in 1466 gegoten door Hendrick Kokenbacker. Op de klok staat de volgende tekst: *'Maria bin ik geheten, de van Fervert lete mi gheten'*.

Het interieur is sober, stijlvol en grotendeels afkomstig uit de 19e eeuw. De vloer is gelegd bij de restauratie van 1992. De preekstoel komt uit de 17e eeuw en heeft een kuip met gecanneleerde halfzuiltjes, het geheel geplaatst op een Toscaanse zuil. De avondmaalstafel heeft een nieuw blad op een onderstel uit de 17e eeuw. Uit dezelfde tijd stammen de herenbanken. Het liturgisch gedeelte wordt door een gietijzeren hek afgescheiden van de rest van de kerkruimte. In de ruimte voor de kansel ligt een aantal grafzerken. Enkele daarvan komen uit de 16e eeuw. En er is een hele mooie bij en dat is de steen van Sicke Luersumma, bewonder van de Kleine Borg ten zuiden van Feerwerd, uit 1493 met het opschrift: *anno dni dusent cccc ende xcii op meydach do starff salighe Sicke Luersumma biddet voer die siele*

Op de hoeken van de steen staan de symbolen van de vier evangelisten Mattheus, Johannes, Marcus en Lucas.

Een aantal van de andere grafstenen is van de familie Aldringa, bewoners van de Grote Borg ten noordwesten van Feerwerd.

Bij de restauratie van 1992 stuitte men in het centrum van de westtravee op een restant van een gemetselde ronde fundering met een diameter van twee meter, de basis van een doopvont.